

Goudaders

Bijbelstudies uit de brief
aan de Romeinen (2)

Dr. H. van den Be

9 Bijbelstudies over Romeinen 8 t/m 16

- ▶ Door dr. H. van den Belt, hoogleraar systematische theologie aan de Vrije Universiteit te Amsterdam.

Huishoudelijke mededelingen

- ▶ Graag de lijst invullen, voor zover nog niet gedaan (naam, adres, telefoonnummer, mailadres).
- ▶ We hebben 3 corveeërs nodig. Wie meldt zich?
- ▶ Heeft iedereen de presentatie op de website van onze gemeente kunnen vinden?

Kaarten aan zieken en
gemeenteleden in verzorgings-
en verpleeghuizen

Zingen

Psalm 75 vers 4

- ▶ *Geen geval, geen zorg, geen list,
Oost, noch west, noch zandwoestijn,
Doet ons meer of minder zijn:
God is rechter, die 't beslist;
Die, als aller Oppervoogd,
Deez' vernedert, dien verhoogt.*

Goudaders

Bijbelstudies uit de brief
aan de Romeinen (2)

Dr. H. van den Be

Bijbelkring 29-03-2023

- ▶ De Romeinenbrief
  - ▶ 11e samenkomst
  - ▶ Romeinen 9: 1 - 24 Gods voornemen
  - ▶ Allen hartelijk welkom!

Schriftlezing Romeinen 9: 1 - 24

► Kerntekst: Romeinen 9: 11

... opdat het voornemen van God, dat overeenkomstig de verkiezing is, stand zou houden, niet uit de werken, maar uit Hem die roept.

Intro

- ▶ Wij mensen kunnen allerlei goede voornemens vaak niet uitvoeren.
- ▶ God is echter alwetend en almachtig en voert Zijn voornemen stellig uit.
- ▶ Dat is een rijke troost voor wie volgens Gods voornemen geroepen zijn.
- ▶ God heeft het vaste voornemen om verloren zondaren zalig te maken.
- ▶ Met het oog daarop roept God hen.
- ▶ Wie de stem van de goede Herder heeft gehoord en gehoorzaamd, is uitverkoren.
- ▶ Dat zou je namelijk niet gedaan hebben als je niet uitverkoren was.

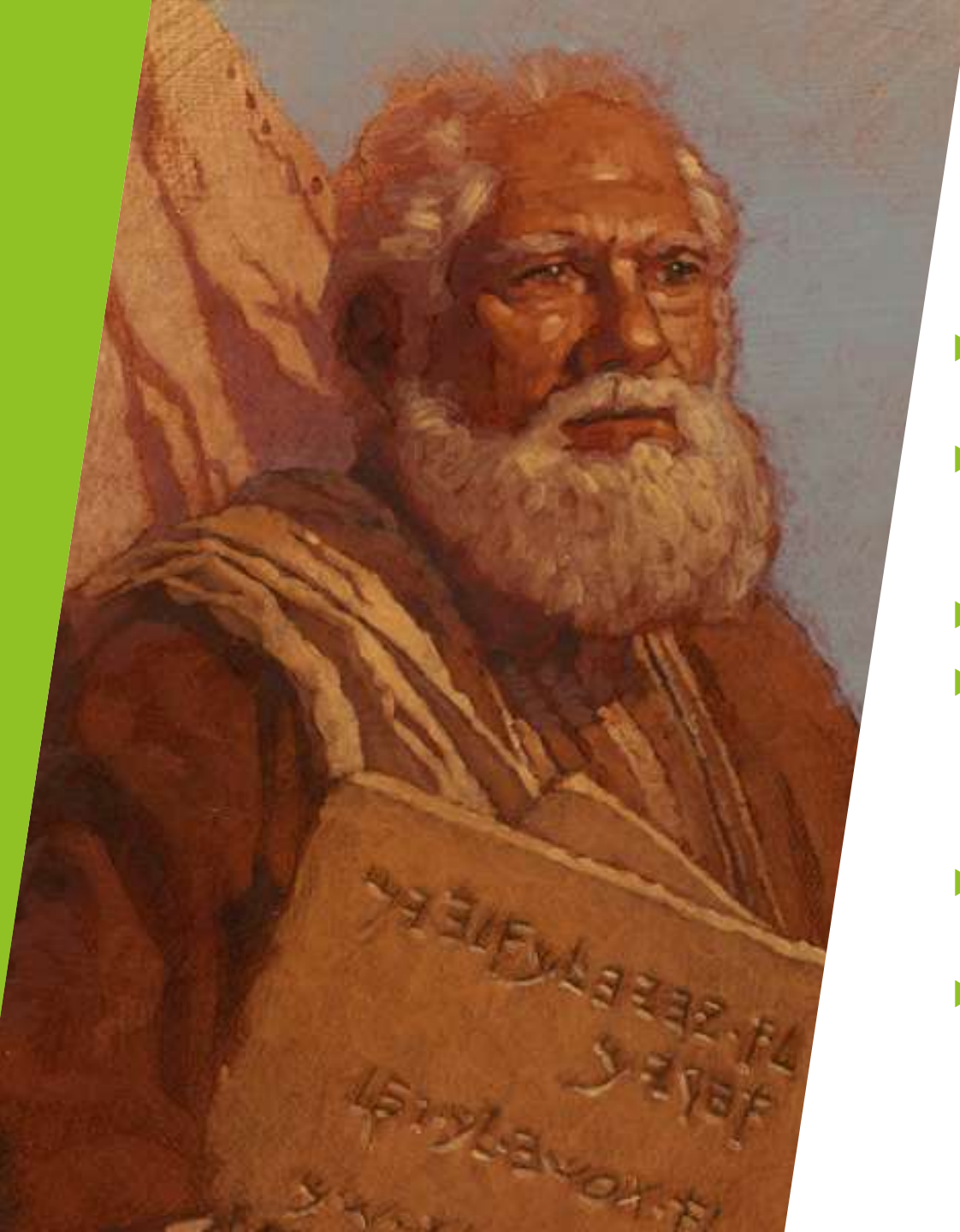
A close-up photograph of a hand holding a pair of scissors, cutting a piece of white paper. The paper has the words "I can't do it" written in a thick, black, hand-drawn font. The background is blurred, showing a light-colored surface. The image is partially overlaid by a green geometric graphic on the right side of the slide.

I can't
do it

Israëls ongelofelijke ongeloof

- ▶ In Romeinen 9 gunt Paulus ons een blik in zijn hart.
- ▶ Hij laat ons weten dat het hem een voortdurende bron van grote droefheid is dat zoveel van zijn volksgenoten niet geloven in Jezus.
- ▶ Israël is het volk van Gods verbond, het heeft Zijn wet ontvangen en deelt in Zijn beloften.
- ▶ Uit dit volk is God mens geworden.
- ▶ Dichterbij kan God niet komen en meer kan Hij niet doen.
- ▶ Toch aanvaarden de Joden Jezus niet als de Messias.

Israëls ongelofelijke ongeloof (2)

- ▶ Paulus zou zelf wel vervloekt willen zijn als hij door dat offer zijn volk kan redden.
- ▶ Paulus lijkt daarin op Mozes als deze bij God pleit: schrap mij maar uit Uw boek (Ex. 32: 32).
- ▶ Beiden vertonen de gezindheid van Christus.
- ▶ Vraag van Paulus is hoe God het volk zoveel zegeningen kon geven en Hij er toch niet voor kon zorgen dat hun ogen opengingen voor Christus.
- ▶ Paulus weet uit eigen ervaring hoe sterk het ongeloof is.
- ▶ In Romeinen 9 - 11 worstelt hij met dit onbegrijpelijke raadsel waarop hij wel 4 verschillende antwoorden geeft: 2 staan in H. 9, 1 in H. 10 en 1 in H. 11

Een onderscheid

- ▶ Het eerste antwoord wijst op het verschil in de nakomelingen van Abraham.
- ▶ Het ongeloof van Israël heeft er toch niet voor kunnen zorgen dat de beloften van God vervallen zijn.
- ▶ Izak is het kind van de belofte, Ismaël niet.
- ▶ Idem Jakob en Ezau.
- ▶ Het verschil tussen beiden komt in de vruchten openbaar, maar was er al eerder.
- ▶ Dat verschil is dus niet uit de werken, maar uit de Roepende, zie Gen. 25: 23.

Een onderscheid (2)

- ▶ Mal. 1:2,3 - ‘Jakob heb Ik liefgehad en Ezau heb ik gehaat.’
- ▶ Dat is een moeilijke tekst om te accepteren.
- ▶ Parallel aan Jezus’ uitspraak dat je alleen Zijn discipel kunt zijn als je vader en moeder haat (Luk. 14:26; m.a.w.: hen niet méér liefheeft dan Christus (Matth. 10: 37)... moeten we haten opvatten als: minder liefhebben.

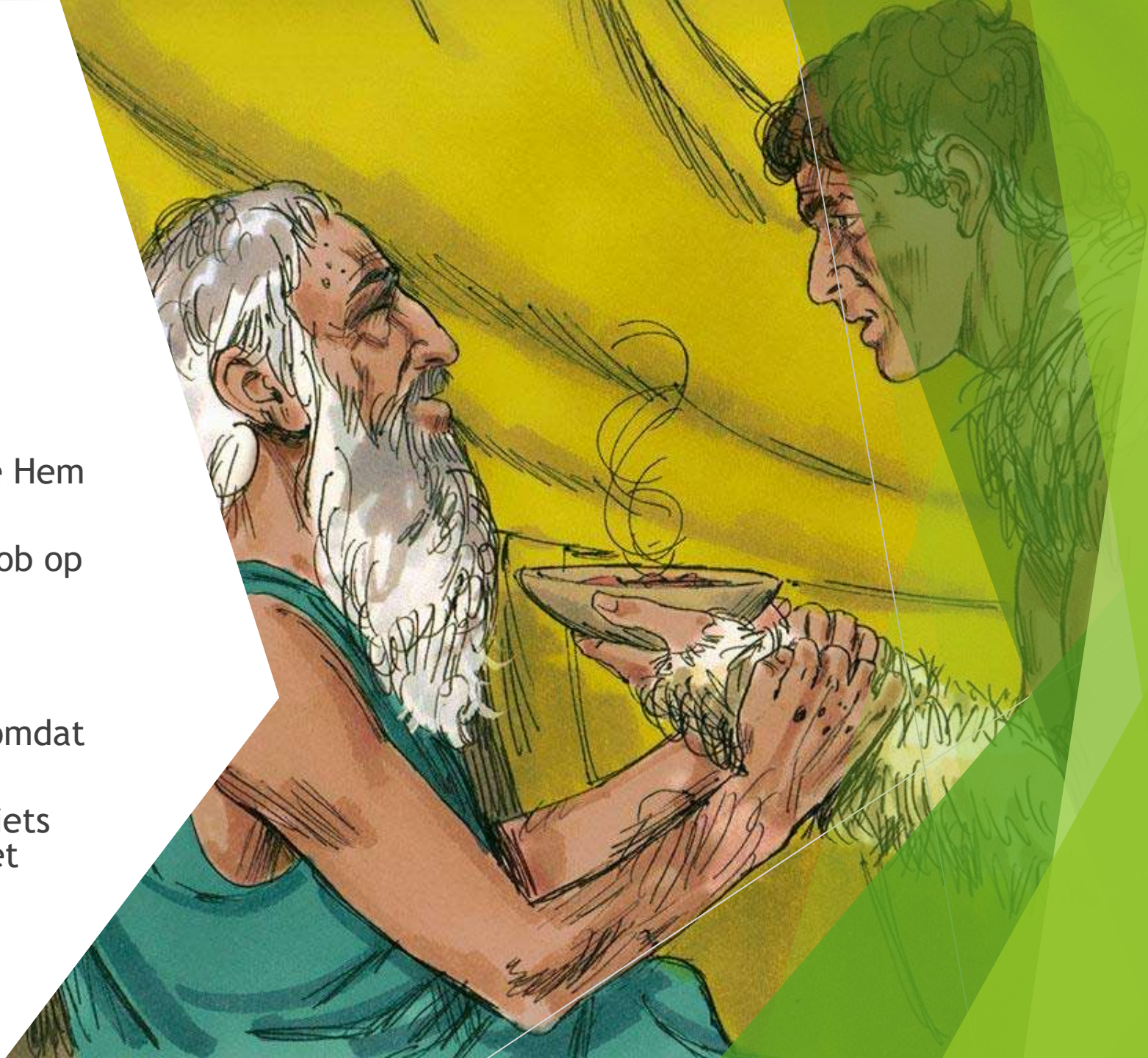

Weerstand

- ▶ Mal. 1: 2,3 zegt dus dat God Jakob liever heeft dan Ezau.
- ▶ Is dat niet onrechtvaardig van God?
- ▶ Gods soevereiniteit en verkiezend handelen roepen bij ons weerstand op.
- ▶ Omdat we zelf als God willen zijn, vinden we het moeilijk om God God te laten zijn.
- ▶ Je mag Gods oordeel over Ezau niet losmaken van zijn leven.
- ▶ Het leven van Ezau ontwikkelt zich steeds verder van God vandaan.
- ▶ Ezau verwerpt God en God verwerpt wie Hem verwerpt.

Weerstand (2)

- ▶ Toch is Jakob niet beter. Hij verwerpt Gods woord ook.
- ▶ Niettemin verkiest God Jakob.
- ▶ God kiest dus niet wie Hem verkiest, maar Hij verkiest wie Hem verwerpt.
- ▶ Op dat punt staan Ezau en Jakob op één lijn.
- ▶ Waarom kiest God dan de ene vijand wel en de andere niet?
- ▶ Het enige juiste antwoord is: omdat God het wil.
- ▶ God heeft Jakob lief niet om (iets van) Jakob, maar omdat Hij het wil.

Weerstand (3)

- ▶ Er zijn dus 2 sporen die elkaar nooit raken.
- ▶ Waarom Ezaü niet? Eigen schuld!
- ▶ Waar Jakob wel? Enkel genade!
- ▶ Ezaü's verwerping en Jakobs verkiezing rusten in Gods soevereiniteit, dat is Zijn vrijheid om te doen zoals Hij wil.
- ▶ En het geloof vertrouwt God ook als het Hem niet begrijpt.
- ▶ Deze soevereiniteit is het tweede antwoord dat Paulus geeft op het onbegrijpelijke raadsel van het ongeloof van Israël.
- ▶ Samengevat: 1^e Er is altijd al verschil geweest tussen nakomelingen van Abraham. 2^e Dat verschil gaat niet tussen goeden en slechten, maar is gevolg van Gods verkiezing.

Mozes en de farao

- ▶ Paulus haalt enkele voorbeelden u/h OT aan om Gods soevereiniteit te illustreren.
- ▶ Hij benoemt de verschijning van God aan Mozes na de zonde met het gouden kalf (Ex. 33:18).
- ▶ De zaligheid hangt niet af van wat wij doen omdat Hij Zich ontfermt over wie Hij wil.
- ▶ Ook al begrijpen wij Gods vrijmacht niet, er is geen sprake van willekeur of noodlot.

Mozes en de farao (2)

- ▶ Ook de verwerping en verharding van ongelovigen wordt door Gods soevereiniteit bepaald.
- ▶ Duidelijk is dat farao zichzelf verhardt (Ex. 17:13,22; 8:19).
- ▶ Toch staat er ook dat God het hart van de farao verhardde (Ex. 7:3 en 9:12).
- ▶ God laat weten dat Hij farao verdraagt opdat Zijn Naam bekend zal worden (Ex.9:16),
- ▶ Gods oordeel van verharding is dus reactie op het handelen van farao.
- ▶ Tegelijk wordt duidelijk dat God met dit verzet Zijn eigen wijze bedoelingen heeft.

De Pottenbakker

- ▶ Maar worden farao en vele anderen dan niet door God gebruikt om Zijn plan uit te voeren?
- ▶ Farao en al die anderen konden immers Gods wil niet weerstaan!
- ▶ Paulus stelt deze en andere vragen aan de orde.
- ▶ Vragen die uit een verkeerde bron komen: wij willen God ter verantwoording roepen.
- ▶ Dan keren we de rollen om. God is Rechter die beslist.

De Pottenbakker (2)

- ▶ Dat God beslist, toont Paulus aan met te verwijzen naar de geschiedenis van Jeremia, die opdracht krijgt om naar een pottenbakker te gaan.
- ▶ Deze maakt van de klei wat hij wil.
- ▶ Zoals klei is in de hand van de pottenbakker, zo is Israël in Gods hand:
- ▶ Hij kan het volk uitroeien, maar kan bij gebleken bekering ook berouw tonen over het kwade dat Hij voornemens was te doen.
- ▶ Het is beeld van Gods soevereiniteit.
- ▶ De boodschap die Jeremia verneemt, is niet dat God willekeurig handelt, maar dat Hij Zijn volk oproept tot bekering.

De Pottenbakker (3)

- ▶ Paulus verwijst ook naar de terugkeer van de Joden onder de heidense koning Kores.
- ▶ Kores en farao zijn uitersten: de pottenbakker maakt uit dezelfde kleiklomp het ene vat eervol en het andere oneervol.
- ▶ Wat farao doet, is tot oneer van God en wat Kores doet is tot eer van God.
- ▶ In beide gevallen staat God er volstrekt boven en doet Hij ermee wat Hij wil.

We lezen in
Jeremia 18
dat een
pottenbakker
van een
mislukte
een ander
maakt
zoals he
was in zi

Toorn en ontferming

- ▶ Het is niet zo dat farao en Kores en ieder ander die handelt tot eer of oneer van God niet zelf verantwoordelijk is.
- ▶ God verdraagt met geduld de voorwerpen van Zijn toorn, die klaar zijn voor het verderf.
- ▶ Anderzijds maakt Hij de rijkdom van Zijn heerlijkheid bekend over de voorwerpen van Zijn ontferming, die Hij van tevoren tot ontferming heeft toebereid.
- ▶ De soevereiniteit is dan ook Paulus' diepste antwoord op de vraag waarom Israël niet in de Messias gelooft.

en om ²⁴ Want als u afgehouwen bent uit de
 olijfboom die van nature wild was, en
 tegen de natuur in op de tamme olij-
 fboom geënt bent, hoeveel te meer zal
 achter- len zij die natuurlijke takken zijn, geent
 idenen, **hoeveel meer zal u afgehouwen worden van dit genootschap.**

**Waarom zou u wijs zijn in eigen ogen, dat u geen
 voor een deel verharding overgekomen, ^dtotdat de volheid van
 denen is binnengegaan.**

**²⁶ En zo zal heel Israël zalig worden
 als geschreven staat: De Verlosser
 van Sion komen en zal de goddeloosheid
 afwenden van Jakob.**

**En dit is het verbond van Mozes
 met Israël: **meer Ik hun zonden**
 betref weliswaar vanwege u, **de
 de verkiezing betreft geliefde
 ge de vadersen.****

²⁹ Want de genadegaven en

Toorn en ontferming (2)

- ▶ Paulus eindigt dan ook in verwondering dat God alle uitverkorenen (= alle voorwerpen van Zijn ontferming) heeft geroepen: niet alleen uit de Joden, maar ook uit de heidenen.
- ▶ Gods vrijmacht is wel het diepste, maar niet het laatste antwoord op het raadsel van Israëls ongeloof.
- ▶ Het evangelie zal via de omweg van de zending onder de volken ook Israël aandoen.
- ▶ Uiteindelijk zal 'heel Israël' zalig worden.

Gespreksvragen

Neem iemand in gedachten die zonder die Heere Jezus leeft. Herken je de woorden van Paulus in vers 2 en 3? Mozes en Paulus wilden liever zelf verloren gaan dan dat Israël verloren zou gaan. Gaat dat niet een beetje te ver?

Vind je het moeilijk om God God te laten zijn? Waarom roept de bijbelse boodschap van Gods soevereiniteit zoveel weerstand bij ons op? Hoe ga je met waarom-vagen om?

God toont in de uitverkiezing Zijn barmhartigheid en Zijn rechtvaardigheid (NGB, art. 16). Kun je dit verbinden aan de twee sporen: Je wordt alleen uit genade gered en je gaat alleen om eigen schuld verloren? Kun je die barmhartigheid en rechtvaardigheid ook zien in het lijden en sterven van Christus? (verg. NGB, art. 20).

Denk eens na over het beeld van de pottenbakker en de klei. Zijn er in je eigen leven momenten dat God als Pottenbakker aan het werk was?

Hoe vaak bid je voor Israël en waar vraag je dan om? Neem eens iemand uit het Joodse volk in gedachten en bid om Gods zegen voor deze zoon of dochter van Abraham.

De losse
eindjes
afhechten

Volgende keer

▶ ??????????????????????

Zingen

Psalm 147 vers 3

- ▶ *Zeer groot is onze HEER, vol krachten;
Onpeilbaar diep zijn Gods gedachten,
Daar Zijn verstand, nooit af te meten,
Ver overtreft al wat wij weten.
Zachtmoedigen wil Hij bewaren,
Hij houdt ze staand' in hun gevaren;
Maar goddelozen doet Hij bukken,
Bezwijken onder d' ongelukken.*

**Einde van
deze
presentatie**

